

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 22. februára 2005 *

Vo veci C-141/02 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 49 Štatútu Súdneho dvora ES, podané 15. apríla 2002,

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: W. Mölls a K. Wiedner, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

odvolateľka,

ktorú v konaní podporuje:

Francúzska republika, v zastúpení: G. de Bergues a F. Million, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastník v odvolacom konaní,

* Jazyk konania: nemčina.

ďalší účastníci konania:

T-Mobile Austria GmbH, pôvodne max.mobil Telekommunikation Service GmbH, so sídlom vo Viedni (Rakúsko), v zastúpení: A. Reidlinger, M. Esser-Wellié a T. Lübbig, Rechtsanwälte, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobca v prvostupňovom konaní,

Holandské kráľovstvo, v zastúpení: H. G. Sevenster, splnomocnená zástupkyňa, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastník v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas a A. Borg Barthet, sudcovia J.-P. Puissochet (spravodajca), R. Schintgen, N. Colneric, S. von Bahr, M. Ilešič, J. Malenovský, J. Klučka a U. Löhmus,

generálny advokát: M. Poiares Maduro,
tajomník: M.-F. Contet, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 7. septembra 2004,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 21. októbra 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Vo svojom odvolaní Komisia Európskych spoločenstiev navrhuje zrušenie rozsudku Súdu prvého stupňa z 30. januára 2002, max.mobil/Komisia (T-54/99, Zb. s. II-313, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým tento súd rozhodol o prípustnosti žaloby o neplatnosť podanej spoločnosťou max.mobil Telekommunikation Service GmbH, teraz T-Mobile Austria GmbH (ďalej len „spoločnosť max.mobil“) proti listu Komisie z 11. decembra 1998, ktorým Komisia odmietla podať žalobu o nesplnenie povinnosti proti Rakúskej republike (ďalej len „sporný akt“).

Skutkové okolnosti

- 2 Prvým operátorom siete GSM, ktorý mal vstúpiť na rakúsky trh prevádzkovania mobilných telefónnych sietí, bola spoločnosť Mobilkom Austria AG (ďalej len „Mobilkom“), ktorej akcie ešte čiastočne vlastní rakúsky štát prostredníctvom spoločnosti Post und Telekom Austria AG (ďalej len „PTA“). Spoločnosť max.mobil, žalobca v prvostupňovom konaní, je spoločnosťou podľa rakúskeho práva, ktorá

vstúpila na uvedený trh v októbri 1996 ako druhý operátor GSM. Tretí operátor, Connect Austria GmbH (ďalej len „Connect Austria“), bol na základe výberového konania vybraný na začiatku augusta 1997 a tiež vstúpil na rovnaký trh.

- 3 Pred vstupom spoločnosti max.mobil na trh prevádzkovania mobilných telefónnych sietí mal Österreichische Post- und Telegraphenverwaltung (rakúsky správny úrad pôšt a telegrafov zo zákona monopolné postavenie v celom odvetví mobilných telefónov a prevádzkoval medzi iným analógové mobilné telefónne siete „C-Netz“ a „D-Netz“ a sieť GSM s názvom „A1“. Dňa 1. júna 1996 bol tento monopol zverený novozaloženej dcérskej spoločnosti PTA, Mobilkomu.

- 4 Dňa 14. októbra 1997 spoločnosť max.mobil podala na Komisiu sťažnosť, ktorá smerovala najmä k tomu, aby Komisia zistila, že Rakúska republika porušila ustanovenia článku 86 Zmluvy v spojení s článkom 90 ods. 1 Zmluvy ES (teraz články 82 ES a 86 ods. 1 ES). Touto sťažnosťou sa v podstate napádalo nerozlišovanie výšky poplatkov požadovaných od spoločnosti max.mobil a od Mobilkomu, ako aj výhody pri platbe týchto poplatkov, ktoré požíval Mobilkomom.

- 5 Spoločnosť max.mobil ďalej vo svojej sťažnosti tvrdila, že bolo porušené právo Spoločenstva na jednej strane tým, že rakúske orgány dali výhodám, ktoré Mobilkom požíval pri pridelení frekvencií, zákonný rozsah a na druhej strane tým, že PTA odsúhlasilo podporu svojej dcérskej spoločnosti Mobilkom na účely zriadenia a prevádzkovania svojej siete GSM.

- 6 Dňa 22. apríla 1998 spoločnosť max.mobil predložila Komisii doplňujúce vyjadrenie, v ktorom podrobnejšie uviedla určité skutkové a právne okolnosti týkajúce sa situácie, ktorú oznámila. Po stretnutí s Komisiou uskutočnenom 14. júla 1998 táto spoločnosť 27. júla 1998 predložila druhé doplňujúce vyjadrenie.
- 7 Listom z 11. decembra 1998, ktorý bol predmetu sporu pred Súdom prvého stupňa, Komisia oznámila spoločnosti max.mobil, že čiastočne zamietla jej sťažnosť zo 14. októbra 1997. V tejto súvislosti Komisia okrem iného uviedla:

„Čo sa týka [skutočnosti, že spoločnosti Mobilkom nebol uložený vyšší poplatok ako ten, ktorý zaplatil váš podnik], Komisia usudzuje..., že ste nepredložili dostatočný dôkazný prostriedok o existencii štátneho opatrenia, ktoré by viedlo Mobilkom k zneužitiu jeho dominantného postavenia. V súlade so svojou doterajšou praxou Komisia začne konanie o nesplnenie povinnosti v porovnateľných veciach iba vtedy ak členský štát uložil vyšší poplatok podniku vstupujúcemu na trh než podniku, ktorý už na ňom vykonával svoju činnosť (pozri rozhodnutie Komisie zo 4. októbra 1995 o podmienkach stanovených pre druhého rádiatelefonného operátora GSM v Taliansku [*neoficiálny preklad*], Ú. v. ES L 280, 23.11.1995).“

Konanie pred Súdom prvého stupňa

- 8 Návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 22. februára 1999 podala spoločnosť max.mobil žalobu, ktorej predmetom bolo čiastočné zrušenie sporného aktu v rozsahu, v akom tento akt zamietol sťažnosť.

- 9 Samostatným podaním podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 31. marca 1999 Komisia vzniesla námietku neprípustnosti na základe článku 114 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa. Uznesením zo 17. septembra 1999 Súd prvého stupňa rozhodol o spojení rozhodovania o tejto námietke a o veci samej na spoločné konanie.
- 10 Dňa 15. júla 1999 Holandské kráľovstvo podalo návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov Komisie. Uznesením zo 17. septembra 1999 predseda druhej komory Súdu prvého stupňa vyhovel tomuto návrhu.
- 11 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa rozhodol o otvorení ústnej časti konania. V rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania Súd prvého stupňa vyzval účastníkov, aby písomne odpovedali na určité otázky.
- 12 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté na pojednávaní 2. mája 2001.
- 13 Spoločnosť max.mobil navrhla, aby Súd prvého stupňa:
- zrušil sporný akt v tom rozsahu, v akom zamieta jej sťažnosť,
 - zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

14 Komisia, podporovaná Holandským kráľovstvom, navrhla, aby Súd prvého stupňa:

- zamietol žalobu ako neprípustnú a subsidiárne ako nedôvodnú,

- zaviazal spoločnosť max.mobil na náhradu trov konania.

Napadnutý rozsudok

15 V napadnutom rozsudku sa Súd prvého stupňa po tom, čo v úvodných pripomienkach upresnil kontext svojho rozhodnutia a najmä dosah judikatúry Bundesverband der Bilanzbuchhalter/Komisia (rozsudok z 20. februára 1997, C-107/95 P, Zb. s. I-947), zaoberá prípustnosťou žaloby a následne jej dôvodnosťou.

Úvodné pripomienky Súdu prvého stupňa

16 Súd prvého stupňa v bode 48 napadnutého rozsudku predovšetkým upresňuje, že starostlivé a nestranné vybavenie sťažnosti vychádza z práva na správny úradný postup v individuálnych situáciách, ktoré je súčasťou všeobecných zásad spoločných ústavným tradíciám členských štátov a je stanovený v článku 41 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie [*neoficiálny preklad*] vyhlásenej v Nice 7. decembra 2000 (Ú. v. ES C 364, s. 1, ďalej len „charta základných práv“).

- 17 V bodoch 49 a 51 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa ďalej uvádza, že povinnosť Komisie starostlivo a nestranne vybaviť sťažnosť jej bola uložená v oblastiach, na ktoré sa vzťahujú články 85 a 86 Zmluvy (teraz články 81 ES a 82 ES), ako aj v rámci článku 92 Zmluvy (zmenený, teraz článok 87 ES) a článku 93 Zmluvy (teraz článok 88 ES). Pritom Súd prvého stupňa usudzuje, že článok 90 Zmluvy sa má vykladať rovnako ako ustanovenia zmluvy o hospodárskej súťaži, ktoré sťažovateľom výslovne priznávajú procesné práva. Súd prvého stupňa hľadá na spoločnosť max.mobil tak, že sa nachádza v situácii porovnateľnej so situáciou, ktorú uvádza článok 3 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962 prvého nariadenia implementujúceho články 85 a 86 zmluvy (Ú. v. ES 13, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3), ktorý povoľuje podať sťažnosť na Komisiu.
- 18 V bodoch 52 a 53 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa nakoniec tvrdí, že existencia povinnosti starostlivého a nestranného skúmania je odôvodnená všeobecnou dozornou povinnosťou Komisie. Túto treba bez rozdielu použiť v kontexte článkov 85, 86, 90, 92 a 93 Zmluvy, aj keď sa spôsoby výkonu tejto povinnosti menia v závislosti na ich špecifických oblastiach použitia a najmä na procesných právach výslovne priznaných Zmluvou alebo sekundárnym právom Spoločenstva dotknutým stranám v týchto oblastiach. Preto boli tvrdenia Komisie, na základe ktorých sa na jednej strane článok 90 ods. 3 Zmluvy nevzťahuje na jednotlivcov a na druhej strane ochranu jednotlivcov zabezpečujú povinnosti vyplývajúce priamo členským štátom, nepodstatné.
- 19 Ďalej v bode 54 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa rozlišuje konania uvedené v článku 90 ods. 3 a článku 169 Zmluvy (teraz článok 226 ES). Súd prvého stupňa sa domnieva, že kým podľa článku 169 Zmluvy Komisia „môže“ začať proti členskému štátu konanie o nesplnenie povinnosti, článok 90 ods. 3 tej istej Zmluvy naopak stanovuje, aby Komisia prijala vhodné opatrenia „v prípade potreby“. Na základe tejto formulácie je Komisia povinná starostlivo a nestranne skúmať sťažnosti a následne na základe svojej právomoci voľnej úvahy rozhodnúť, či je alebo nie je potrebné viesť vyšetrovanie a prípadne prijať opatrenia vo vzťahu k dotknutému

členskému štátu resp. štátom. Na rozdiel od prípadu, keď sa Komisia rozhodne podať žalobu o nesplnenie povinnosti podľa článku 169 Zmluvy, právomoc Komisie vyhovieť sťažnosti na základe článku 90 ods. 3 Zmluvy, hoci je diskrečná, podlieha súdnemu preskúmaniu [pozri v tomto zmysle bod 96 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Mischo vo veci Komisia a Francúzsko/TF1 (rozsudok z 12. júla 2001, C-302/99 P a C-308/99 P, Zb. s. I-5603)].

- 20 Hoci Komisia disponuje rozsiahlou voľnou úvahou pokiaľ ide o kroky, ktoré považuje za nevyhnutné, ako aj voľbu vhodných prostriedkov na dosiahnutie tohto účelu (pozri najmä rozsudok Bundesverband der Bilanzbuchhalter/Komisia, už citovaný, bod 27), Súd prvého stupňa v bodoch 55 až 57 napadnutého rozsudku pripomína, že pokiaľ je Komisia povinná starostlivo a nestranne skúmať sťažnosť, dodržanie tejto povinnosti jej práve tak nedovoľuje, aby jej rozhodnutie vyhovieť alebo nevyhovieť uvedenej sťažnosti mohlo uniknúť rovnakému súdnemu preskúmaniu, ako by tomu bolo v prípade skonštatovania porušenia v oblastiach upravených článkami 85 a 86 Zmluvy (pozri najmä rozsudok z 25. októbra 1977, Metro/Komisia, 26/76, Zb. s. 1875, bod 13). Súd prvého stupňa sa odvoláva tiež na bod 97 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Mischo v už citovanej veci Komisia a Francúzsko/TF1, podľa ktorého rovnaké stanovisko treba zaujať s ohľadom na porušenia článku 90 ods. 3 Zmluvy. Súd prvého stupňa ďalej zdôrazňuje, že takéto súdne preskúmanie je tiež jednou zo spoločných zásad obsiahnutých v ústavných tradíciách členských štátov, ako to potvrdzuje článok 47 charty základných práv.

- 21 Aby sa rešpektovala diskrečná právomoc Komisie v prípade, keď napadnutý akt spočíva v rozhodnutí tejto inštitúcie nevyužiť právomoc zverenú jej článkom 90 ods. 3 Zmluvy, úloha sudcu Spoločenstva sa podľa názoru Súdu prvého stupňa obmedzí na zúžené preskúmanie spočívajúce v preverení toho, či sporný akt obsahuje odôvodnenie zohľadňujúce rozhodujúce skutočnosti uvedené v spise, či je popis skutkového stavu vecne správny a či nedošlo k jeho zjavne nesprávnemu posúdeniu.

O prípustnosti žaloby v prvom stupni

- 22 So zreteľom na svoje úvodné pripomienky Súd prvého stupňa rozhodol o prípustnosti žaloby spoločnosti max.mobil a odôvodnil svoj rozsudok nasledujúcim spôsobom.
- 23 Predovšetkým v bode 65 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa označuje list Komisie z 11. decembra 1998, v ktorom táto oznámila spoločnosti max.mobil svoj zámer nevyhovieť jej sťažnosti podľa článku 90 Zmluvy, za rozhodnutie spôsobilé byť predmetom žaloby o neplatnosť.
- 24 Ďalej v bodoch 70 a 71 toho istého rozsudku Súd prvého stupňa hľadá na spoločnosť max.mobil ako na adresáta tohto rozhodnutia a upresňuje, že toto rozhodnutie sa tejto spoločnosti osobne týka na základe viacerých skutočností.
- 25 Po prvé Súd prvého stupňa zdôrazňuje, že sporný akt je reakciou Komisie na formálnu sťažnosť spoločnosti max.mobil.
- 26 Po druhé Súd prvého stupňa uvádza, že Komisia uskutočnila s touto spoločnosťou viacero stretnutí, aby skúmala rôzne hľadiská uplatnené v sťažnosti.
- 27 Po tretie podľa názoru Súdu prvého stupňa, v čase udelenia licencie GSM uvedenej spoločnosti mala táto spoločnosť len jedného konkurenta, Mobilkom, ktorý požíval výhody vyplývajúce zo štátnych opatrení namietaných v časti sťažnosti, o ktorej Komisia v spornom akte usúdila, že ju netreba ďalej skúmať.

- 28 Po štvrté Súd prvého stupňa pripomína, že spoločnosť max.mobil je jediným z dvoch konkurentov Mobilkomu, ktorému bol uložený rovnaký poplatok ako Mobilkomu, pričom ďalšiemu konkurentovi, Connect Austria, bol uložený poplatok oveľa nižší ako poplatok vzťahujúci sa na Mobilkom alebo spoločnosť max.mobil.
- 29 Po piate podľa názoru Súdu prvého stupňa nie je sporná skutočnosť, že výška poplatku uloženého Mobilkomu, ktorá bola hlavným predmetom sťažnosti a sporného aktu, mechanicky kopírovala výšku poplatku navrhnutú spoločnosťou max.mobil vo výberovom konaní pre udelenie druhej licencie GSM v Rakúsku.
- 30 Po šieste Súd prvého stupňa uvádza, že opatrenie, ktoré je predmetom sťažnosti a sporného aktu, má osobný dosah na Mobilkom a nie je všeobecne záväzným opatrením, ako tomu bolo v prípade veci vedúcej k už citovanému rozsudku Bundesverband der Bilanzbuchhalter/Komisia.

O podstate žaloby v prvom stupni

- 31 Po pripomenutí v bodoch 73 a 75 napadnutého rozsudku, že preskúmanie Súdom prvého stupňa sa obmedzuje na preverenie toho, či Komisia rešpektovala svoju povinnosť starostlivého a nestranného vybavenia sťažností, a či sa sporný akt zakladá na skutkovom stave, ktorého podstata nie je spochybňovaná, Súd prvého stupňa považuje Komisiu za spôsobilú, bez toho, aby sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, dospieť k záveru, že skutočnosť, že Mobilkomu bolo uložené zaplatiť poplatok v rovnakej výške, ktorú zaplatila spoločnosť max.mobil, nemôže sama osebe preukázať, že Mobilkom bol navedený zneužiť svoje dominantné postavenie. Naviac bol takýto záver zlučiteľný s predchádzajúcou praxou Komisie.

- 32 Súd prvého stupňa ďalej zdôrazňuje, že sporný akt bol prijatý po viacerých stretnutiach medzi spoločnosťou max.mobil a Komisiou, v kontexte, ktorý bol tejto spoločnosti známy, čo tejto spoločnosti umožňovalo porozumieť dôvodom nachádzajúcim sa v odôvodnení sporného aktu. Podľa názoru Súdu prvého stupňa nemožno teda tvrdiť, že odôvodnenie chýba alebo je nedostatočné, ako v rozsudku zo 17. marca 1983, Control Data/Komisia (294/81, Zb. s. 911, bod 15). Súd prvého stupňa teda dochádza k záveru, že sporný akt je dostatočne odôvodnený s ohľadom na článok 190 Zmluvy (teraz článok 253 ES).

Konanie pred Súdny dvorom

- 33 Dňa 12. apríla 2002 Komisia Európskych spoločenstiev podala odvolanie na Súdny dvor.
- 34 Dňa 1. augusta 2002 Francúzska republika podala návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov Komisie. Uznesením z 24. októbra 2002 predseda Súdneho dvora tomuto návrhu vyhovel.
- 35 Dňa 9. augusta 2002 spoločnosť max.mobil vo svojom vyjadrení k odvolaniu podala vzájomné odvolanie. Komisia naň odpovedala replikou z 15. novembra 2002. Spoločnosť max.mobil podala dupliku 25. februára 2003.

Návrhy v hlavnom odvolaní a vzájomnom odvolaní

36 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

- zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, akom vyhlásil za prípustnú žalobu o neplatnosť podanú spoločnosťou max.mobil proti listu Komisie z 11. decembra 1998,

- zamietol ako neprípustnú žalobu o neplatnosť podanú spoločnosťou max.mobil proti spornému aktu,

- zamietol vzájomné odvolanie podané spoločnosťou max.mobil,

- zaviazal spoločnosť max.mobil na náhradu trov konania.

37 Spoločnosť max.mobil navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolanie Komisie ako neprípustné alebo subsidiárne ako nedôvodné,

a prostredníctvom vzájomného odvolania navrhuje, aby:

— zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, akom bola zamietnutá jej žaloba o neplatnosť ako nedôvodná,

— zrušil sporný akt,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

38 Francúzska republika vo vyjadrení vedľajšieho účastníka konania navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, akom tento potvrdil prípustnosť žaloby o neplatnosť podanej spoločnosťou max.mobil v zmysle článku 90 Zmluvy,

— zaviazal spoločnosť max.mobil na náhradu trov konania.

O odvolaní

O prípustnosti hlavného odvolania

Tvrdenia účastníkov konania

- 39 Komisia sa domnieva, že odvolanie je prípustné a svoje tvrdenie zakladá na dvoch bodoch.
- 40 Na jednej strane je odvolanie prípustné podľa článku 49 (teraz článok 56) prvého odseku Štatútu Súdneho dvora ES, keďže napadnutý rozsudok rozhodol o prekážke konania súvisiacej s námietkou neprípustnosti tým, že rozhodol, že žaloba je prípustná. Napadnutý rozsudok mal tak na Komisiu ako žalovanú pred Súdom prvého stupňa negatívne účinky. Okolnosť, že pokiaľ ide o vec samú, Súd prvého stupňa vyhlásil žalobu za nedôvodnú, nemá vplyv na prípustnosť odvolania, ktorým sa Komisia domáha zrušenia napadnutého rozsudku, kde sa rozhodlo o tom, že sporný akt môže byť predmetom žaloby (rozsudok z 26. februára 2002, Rada/Boehringer, C-23/00 P, Zb. s. I-1873, body 50 a 52).
- 41 Na druhej strane je odvolanie prípustné podľa článku 49 tretieho odseku Štatútu Súdneho dvora ES. Komisia je totiž jedným z účastníkov konania oprávnených odvolať sa proti napadnutému rozsudku nezávisle od návrhov vo veci samej, ako to nepriamo pripúšťa Súdny dvor v rozsudku z 21. januára 1999, Francúzsko/Comafrika a i. (C-73/97 P, Zb. s. I-185), alebo tiež bez preukázania záujmu, ako to Súdny dvor zdôrazňuje v rozsudku z 8. júla 1999, Komisia/Anic Partecipazioni (C-49/92 P, Zb. s. I-4125, bod 171).

- 42 Spoločnosť max.mobil zastáva názor, že keďže Komisia bola vo veci úspešná, uplatňuje sa článok 49 druhého odseku Štatútu Súdneho dvora ES, ktorý bráni prípustnosti odvolania Komisie. Ďalej, otázka prípustnosti v tejto veci nebola posudzovaná v súvislosti s prekážkou konania, ale v rámci skúmania veci samej. Napadnutý rozsudok sa pritom zaoberá žalobou v jej celistvosti, čo je v súlade s článkom 114 ods. 4 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa.
- 43 Spoločnosť max.mobil ďalej spochybňuje výklad článku 49 tretieho odseku Štatútu Súdneho dvora ES formulovaný Komisiou. Inštitúcie Spoločenstva nemôžu mať iné postavenie ako ostatní účastníci konania. Nemôžu podať odvolanie len preto, aby Súdny dvor objasnil jednu z právnych otázok posudzovaných v rovnakom rozsudku, a teda nie samostatných, ako to vyplýva z bodu 51 už citovaného rozsudku Rada/Boehringer, potvrdeného už citovaným rozsudkom Komisia a Francúzsko/TF1.
- 44 Spoločnosť max.mobil na záver uvádza, že kontext už citovaného rozsudku Francúzsko/Comafrika a i. je odlišný. Súdny dvor v tejto veci čelil skupine rozhodnutí Súdu prvého stupňa a odkaz na tento rozsudok je teda bezvýznamný.

Posúdenie Súdny dvorom

- 45 Je namieste najskôr vyvrátiť úvahu spoločnosti max.mobil založenú na odkaze na už citovaný rozsudok Komisia a Francúzsko/TF1. V tomto rozsudku Súdny dvor, potvrdzujúc rozhodnutie Súdu prvého stupňa konanie v prvom stupni zastaviť, skonštatoval, že Súd prvého stupňa mohol rozhodnúť bez toho, aby sa musel vysloviť

k prípustnosti žaloby naň podanej, vzhľadom na poradie, v ktorom sa skúmajú otázky (rozsudok Komisia a Francúzsko/TF1, už citovaný, body 25 až 28).

46 V tejto veci sa Súd prvého stupňa naopak formálne vyslovil o prípustnosti žaloby pred rozhodnutím vo veci samej.

47 Pritom na jednej strane podľa článku 49 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora:

„Proti konečným rozhodnutiam Súdu prvého stupňa a proti rozhodnutiam, ktorými rozhodol len o časti prejednávanej veci alebo ktorými rozhodol o prekážke konania súvisiacej s námietkou nepríslušnosti alebo neprípustnosti, možno do dvoch mesiacov od doručenia napadnutého rozhodnutia podať odvolanie na Súdny dvor.“

48 Na druhej strane v zmysle článku 49 tretieho odseku toho istého štatútu inštitúcie Spoločenstva nemusia preukázať žiaden záujem, aby mohli podať odvolanie proti rozsudku Súdu prvého stupňa (rozsudok Komisia/Anic Partecipazioni, už citovaný, bod 171).

49 V tejto veci smeruje odvolanie Komisie k tomu, aby Súd prvého stupňa zrušil časť napadnutého rozsudku, a to body 65 až 72, v ktorých Súd prvého stupňa výslovne odmietol námietku neprípustnosti vznesenú Komisiou, pričom táto časť rozsudku je konečným rozhodnutím o prekážke konania v zmysle článku 49 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora ES.

- 50 Konečné rozhodnutia o prekážke konania súvisiacej s námietkou neprípustnosti v zmysle uvedeného ustanovenia sú rozhodnutiami, ktoré majú negatívne účinky na jedného z účastníkov konania tým, že tejto námietke vyhovejú alebo ju zamietnu. Súdny dvor tak okrem iného pripustil odvolanie proti rozsudku Súdu prvého stupňa na základe toho, že Súd prvého stupňa zamietol námietku neprípustnosti vznesenú účastníkom proti žalobe, zatiaľ čo Súd prvého stupňa v tom istom rozsudku zamietol túto žalobu ako nedôvodnú (pozri už citované rozsudky Francúzsko/Comafrica a i., ako aj Rada/Boehringer, bod 50).
- 51 V tejto veci, na základe vyššie uvedeného, tým, že sa Súd prvého stupňa chcel vysloviť prostredníctvom rozhodnutia o prípustnosti žaloby podanej spoločnosťou max.mobil predtým, ako ju zamietol z hľadiska vecí samej, treba na odvolanie Komisie proti uvedenému rozhodnutiu, ktoré má na ňu negatívny účinok, hľadiť ako na prípustné.
- 52 Námietka neprípustnosti, ktorú spoločnosť max.mobil vzniesla proti odvolaniu, sa následne zamietla.

O prípustnosti žaloby pred Súdom prvého stupňa

Tvrdenia účastníkov konania

- 53 Hoci Komisia pripúšťa, že jej povinnosťou je starostlivo skúmať sťažnosti prijaté v rámci poľa pôsobnosti článku 90 Zmluvy, usudzuje rovnako ako francúzska vláda,

že sa Súd prvého stupňa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď jej rozhodnutie stíhať porušovanie ustanovení o hospodárskej súťaži vyhodnotil ako spôsobilé byť predmetom súdneho preskúmania.

- 54 Komisia tvrdí, že Súd prvého stupňa nesprávne vyložil dosah už citovaného rozsudku Bundesverband der Bilanzbuchhalter/Komisia, keď usúdil, že riešenie uvedené v rozsudku, teda že Komisia má diskrečnú právomoc pri stíhaní porušení, je len výnimkou zo všeobecného práva na skúmanie sťažností. Komisia tvrdí, že Súdny dvor v bode 25 uvedeného rozsudku naopak rozhodol, že právomoc obrátiť sa na súd proti odmietnutiu Komisie konať v zmysle článku 90 ods. 3 Zmluvy môže, prísne vzaté, existovať len vo výnimočných situáciách.
- 55 V tomto prípade spoločnosť max.mobil nie je vo výnimočnej situácii v zmysle tejto judikatúry, čo rovnako tvrdí aj francúzska vláda.
- 56 Komisia ďalej, za podpory francúzskej vlády, spochybňuje, že Súd prvého stupňa v bodoch 64 až 68 a v bode 71 napadnutého rozsudku označil jej list z 11. decembra 1998 za „rozhodnutie“. Listy Komisie by sa mali považovať za jednoduché informácie.
- 57 Komisia tvrdí, že procesné práva, medzi nimi právo, aby Komisia vydala rozhodnutie, priznané nariadením č. 17, sa nedajú použiť v súvislosti s článkom 90 ods. 3 Zmluvy.

- 58 Komisia preto spochybňuje možnosť Súdu prvého stupňa odvolávať sa na precedensy judikatúry týkajúce sa práv odvodených z použitia článkov 85 a 86 Zmluvy.
- 59 Komisia na záver usudzuje, že zásada správneho úradného postupu v jednotlivých situáciách, dosiaľ neznáma v judikatúre Súdneho dvora, ale na základe ktorej Súd prvého stupňa posilňuje svoje odôvodnenie, je príliš všeobecná na to, aby z nej vyplývali individuálne procesné práva, pokiaľ sa navyše nemožno dovolávať charty základných práv uvádzanej na podporu tejto zásady. Článok 41 ods. 2 tretia zarážka tejto charty len opakuje povinnosť odôvodnenia stanovenú v článku 190 Zmluvy. Článok 41 ods. 4 uvedenej charty odráža článok 21 tretí odsek ES, vytvorený Amsterdamskou zmluvou, ktorý 11. decembra 1998, keď bol vydaný sporný akt posudzovaný ako rozhodnutie napadnuté v prvom stupni, ešte nebol platný.
- 60 Spoločnosť max.mobil v podstate tvrdí, že má aktívnu legitimáciu. Inšpirujúc sa bodmi 99, 100, 103 a 107 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Mischo v už citovanej veci Komisia a Francúzsko/TF1, rozsudkom z 15. júna 1993, Matra/Komisia (C-225/91, Zb. s. I-3203, body 23 a 25), ako aj návrhmi, ktoré predniesol generálny advokát La Pergola v už citovanej veci Bundesverband der Bilanzbuchhalter/Komisia, spoločnosť max.mobil usudzuje, že v tejto posledne uvedenej veci bola neprípustnosť vyslovená Súdny dvorom založená nie na rozsiahlej voľnej úvahe, na ktorú sa odvoláva Komisia, ale na skutočnosti, že sa sťažnosť týkala všeobecne záväzného aktu, ktorého spochybnenie jednotlivcom bolo samo osebe neprípustné.
- 61 Pritom, ako to uznal aj Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku z dôvodov pripomenutých v bodoch 24 až 30 tohto rozsudku, by spoločnosť max.mobil bola osobne dotknutá rozhodnutím Komisie žiadosti nevyhovieť.

- 62 Poskytnutie rozsiahlej voľnej úvahy Komisii tak automaticky nezakladá neprípustnosť žalôb podaných proti rozhodnutiam prijatým na základe tejto právomoci.
- 63 Preto nemožno vylúčiť možnosť podriaďiť súdnemu preskúmaniu zamietavé rozhodnutia, ktoré Komisia prijme v súvislosti so sťažnosťami jednotlivcov, a to bez zohľadnenia povahy napadnutých aktov. V tejto súvislosti sa spoločnosť max. mobil odvoláva na body 24 a 25 už citovaného rozsudku Bundesverband der Bilanzbuchhalter/Komisia.
- 64 Spoločnosť max.mobil ďalej usudzuje, že sa nachádza vo výnimočnej situácii v zmysle uvedeného rozsudku, ako aj rozsudku Súdu prvého stupňa z 3. júna 1999, TF1/Komisia (T-17/96, Zb. s. II-1757). V tomto posledne uvedenom rozsudku Súd prvého stupňa vyvodil výnimočný charakter danej situácie z osobitného konkurenčného postavenia, v ktorom bol žalobca oproti ostatným televíznym staniciam, a zo skutočnosti, že žaloba sa týkala individuálneho rozhodnutia, a nie aktu všeobecného dosahu, na rozdiel od už citovaného rozsudku Bundesverband der Bilanzbuchhalter/Komisia.
- 65 Na záver spoločnosť max.mobil považuje úvahu Komisie, na základe ktorej by nemala charta základných práv žiadnu právnu silu, za nesprávnu, pretože tento dokument preberá a potvrdzuje základné práva Európskej únie. Článok 41 ods. 2 tejto charty jasne stanovuje uznanie práva na správny úradný postup v jednotlivých situáciách. Spoločnosť max.mobil ďalej tvrdí, že výslovné udelenie procesných práv nemôže byť podmienkou dodržania práva jednotlivca na obranu (rozsudok zo 14. februára 1990, Francúzsko/Komisia, nazývaný „Boussac Saint Frères“, C-301/87, Zb. s. I-307).

Posúdenie Súdnym dvorom

- 66 Článok 90 ods. 3 Zmluvy poveruje Komisiu zabezpečiť, aby členské štáty dodržiavali povinnosti, ktoré sú im uložené, pokiaľ ide o podniky uvedené v článku 90 ods. 1 tej istej Zmluvy a výslovne jej udeľuje právomoc na tento účel zasiahnuť prostredníctvom smerníc a rozhodnutí. Komisia je oprávnená zistiť, že určité štátne opatrenie je nezlučiteľné s ustanoveniami Zmluvy a určiť opatrenia, ktoré je členský štát povinný prijať, aby si splnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z práva Spoločenstva (pozri rozsudok Bundesverband der Bilanzbuchhalter/Komisia, už citovaný, bod 23).
- 67 V tomto prípade spoločnosť max.mobil, žalobca v prvostupňovom konaní, požiadala Komisiu, aby zistila, že Rakúska republika porušila ustanovenia článku 86 Zmluvy v spojení s článkom 90 ods. 1 Zmluvy. Vo svojej sťažnosti tvrdila, že tým, že rakúske orgány nerozlišovali výšky poplatkov požadovaných od nej a od jej konkurenta Mobilkomu, pričom druhá uvedená spoločnosť dostala ako dcérska spoločnosť podporu od PTA na zriadenie a prevádzkovanie svojej siete GSM, rakúske orgány neoprávnene poskytli Mobilkomu výhody pri udelení frekvencií.
- 68 Z bodu 24 už citovaného rozsudku Bundesverband der Bilanzbuchhalter/Komisia vyplýva, že jednotlivec má prípadne právo podať žalobu o neplatnosť proti rozhodnutiu, ktoré Komisia adresuje členskému štátu na základe článku 90 ods. 3 Zmluvy, a to ak sú splnené všetky podmienky uvedené v článku 173 štvrtom odseku Zmluvy (zmenený, teraz článok 230 štvrtý odsek ES).

- 69 Zo znenia odseku 3 článku 90 Zmluvy a z celkovej štruktúry ustanovení tohto článku však vyplýva, že Komisia nie je povinná v zmysle uvedených ustanovení začať konať a že jednotlivci nemôžu od tejto inštitúcie požadovať, aby zaujala stanovisko v určitom zmysle.
- 70 Skutočnosť, že žalobca mal priamy a osobný záujem na zrušení rozhodnutia Komisie, ktorým odmietla vyhovieť jeho sťažnosti, nie je takej povahy, aby ho oprávňovala napadnúť toto rozhodnutie. Totiž list, ktorým Komisia spoločnosti max. mobil oznámila, že nemá v úmysle začať proti Rakúskej republike konanie, nemožno považovať za akt so záväznými právnymi účinkami, takže tento list nie je napadnuteľným aktom spôsobilým byť predmetom žaloby o neplatnosť.
- 71 Žalobca sa ani nemôže dovolávať práva podať žalobu vyplývajúceho z nariadenia č. 17, ktoré nie je uplatniteľné na článok 90 Zmluvy.
- 72 Toto zistenie neodporuje ani zásade správneho úradného postupu, ani inej všeobecnej zásade práva Spoločenstva. Žiadna všeobecná zásada práva Spoločenstva totiž neukladá, že musí byť prípustné, aby podnik mohol pred sudcom Spoločenstva napadnúť odmietnutie Komisie začať konanie proti členskému štátu na základe článku 90 ods. 3 Zmluvy.

- 73 Spoločnosť max.mobil preto nebola oprávnená napadnúť pred Súdom prvého stupňa rozhodnutie, ktorým Komisia odmietla stíhať a sankcionovať údajné porušenie ustanovení o hospodárskej súťaži vyplývajúce z rozhodnutia rakúskej vlády nerozlišovať výšky poplatkov požadovaných od spoločnosti max.mobil a jej konkurenta Mobilkomu za prevádzkovanie ich mobilných telefónnych sietí.
- 74 Preto je namieste usúdiť, že Súd prvého stupňa nesprávne rozhodol o prípustnosti žaloby spoločnosti max.mobil podanej proti spornému aktu.
- 75 Z vyššie uvedeného vyplýva, že bez potreby skúmania ostatných dôvodov Komisie a návrhov vo vzájomnom odvolaní sa musí rozsudok Súdu prvého stupňa zrušiť a žaloba podaná spoločnosťou max.mobil proti spornému aktu zamietnuť.

O trovách

- 76 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe článku 118 uvedeného rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazat spoločnosť max.mobil na náhradu trov konania a táto nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazat ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol a vyhlásil:

- 1. Rozsudok Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 30. januára 2002, max.mobil/Komisia (T-54/99) sa zrušuje.**
- 2. Žaloba podaná spoločnosťou max.mobil Telekommunikation Service GmbH na Súd prvého stupňa Európskych spoločenstiev sa zamieta.**
- 3. Spoločnosť T-Mobile Austria GmbH je povinná nahradiť trovy konania.**

Podpisy